JEZUS LEEFT NAAR GODS TIJD

Lezen:
Johannes 7:1-10

Inleiding

In dit gedeelte ontmoeten wij Jezus op een gespannen moment. Hij trekt door Galiléa, terwijl in Judéa mensen Hem zoeken om Hem te doden. Tegelijk komt het loofhuttenfeest dichterbij. Dat feest bracht veel mensen samen en maakte de vraag naar Jezus alleen maar zichtbaarder: zou Hij komen, en wat zou Hij daar doen?

De mensen die Jezus het beste lijken te kennen, geven Hem advies. Zij begrijpen echter niet Wie Hij is en waarom Hij handelt zoals Hij handelt. Jezus laat Zich niet leiden door de druk van anderen, door de behoefte aan erkenning of door angst voor tegenstand. Hij handelt volgens de tijd die de Vader Hem geeft.

Ook vandaag leven wij gemakkelijk onder druk. Wij willen zichtbaar zijn, invloed hebben en op het juiste moment worden gezien. Dit gedeelte leert ons letten op Jezus: op Zijn gehoorzaamheid, Zijn waarheid en Zijn volkomen vertrouwen op Gods tijd.

Bijbelstudie

Het gedeelte begint met een opmerkelijke mededeling. Jezus wandelt in Galiléa en vermijdt Judéa, omdat de Joden Hem daar zoeken te doden. Dat betekent niet dat Jezus bang is in de gewone zin van het woord. Wel blijkt dat Hij de werkelijkheid ernstig neemt. Hij weet dat er gevaar is en gaat daar niet roekeloos aan voorbij. Zijn weg wordt niet bepaald door menselijke bravoure. Hij blijft in Galiléa zolang dat past binnen Zijn opdracht.

De aanleiding voor de spanning is het naderende loofhuttenfeest. Dat was een belangrijk feest voor de Joden. Veel mensen zouden naar Jeruzalem reizen. Juist op zo'n moment zou Jezus in het middelpunt van de belangstelling kunnen staan. Zijn broeders wijzen Hem daarop. Zij vinden kennelijk dat Hij naar Judéa moet gaan, zodat ook Zijn discipelen Zijn werken kunnen zien. Hun redenering klinkt praktisch: wie bekend wil worden, moet niet in het verborgene blijven. Als Jezus werkelijk zulke dingen doet, moet Hij Zich aan de wereld tonen.

In hun woorden klinkt meer door dan een goedbedoeld advies. Zij lijken Jezus uit te dagen om Zich publiekelijk te bewijzen. Hun opmerking is gericht op zichtbaarheid en erkenning. Zij redeneren vanuit wat mensen gewoonlijk belangrijk vinden: succes moet zichtbaar zijn, invloed

moet worden uitgebreid en bijzondere daden moeten zoveel mogelijk publiek worden verricht. Maar Jezus laat Zich niet leiden door deze maatstaf.

De evangelist geeft de reden voor hun houding: Zijn broeders geloofden niet in Hem. Zij stonden dicht bij Jezus, maar lichamelijke nabijheid betekende nog geen geloof. Men kan veel over Jezus horen, Zijn werken zien en toch niet werkelijk erkennen Wie Hij is. Dat is een indringende waarschuwing. Gewoonte, opvoeding, kerkelijke betrokkenheid of bekendheid met Bijbelse woorden zijn op zichzelf geen geloof. De vraag is of wij Jezus werkelijk vertrouwen en ons aan Hem toevertrouwen.

Jezus antwoordt dat Zijn tijd nog niet gekomen is, terwijl hun tijd altijd bereid is. Daarmee maakt Hij duidelijk dat Zijn leven niet wordt beheerst door menselijke plannen. Er is voor Hem een vastgestelde tijd om te handelen. Hij zal niet eerder en niet later gaan dan past bij Zijn opdracht. Zijn optreden is geen poging om Zichzelf te beschermen of Zijn reputatie op te bouwen. Hij leeft volkomen gericht op de wil van Zijn Vader.

Daartegenover staat de vrijheid van Zijn broeders om te gaan wanneer zij willen. Zij worden niet gezocht en staan niet op dezelfde wijze tegenover de vijandschap van de wereld. Jezus zegt dat de wereld hen niet kan haten, maar Hem wel haat. De reden daarvoor is dat Hij van de wereld getuigt dat haar werken boos zijn. Jezus brengt niet alleen een boodschap die mensen graag horen. Zijn aanwezigheid en woorden leggen bloot wat verkeerd is. Hij stelt het kwaad aan de orde en roept mensen daarmee tot bekering en waarheid.

Dat verklaart ook de vijandschap. De wereld verdraagt Jezus niet omdat Hij haar zelfbeeld aantast. Waar mensen zichzelf rechtvaardig vinden, maakt Jezus duidelijk dat hun werken niet deugen. Dat geldt niet alleen voor openlijke zondaars of goddeloze mensen. Het is een woord dat ieder mens moet raken. Ook onze neiging om zelf de regie te houden, om goed over onszelf te denken en om Jezus aan onze verwachtingen aan te passen, staat onder Zijn oordeel.

Toch trekt Jezus Zich niet terug uit de wereld alsof die Hem niet aangaat. Hij zegt tegen Zijn broeders dat zij naar het feest kunnen gaan. Zelf gaat Hij nog niet op. Vervolgens blijft Hij in Galiléa. Zijn terughoudendheid is dus geen onverschilligheid. Hij weigert alleen om Zich op het door anderen gewenste moment en op hun manier te vertonen.

In vers 10 lezen wij dat Jezus later toch naar het feest gaat, nadat Zijn broeders zijn vertrokken. Hij gaat niet openlijk, maar als in het verborgene. Dat is geen tegenspraak met Zijn eerdere woorden. Hij had gezegd dat Zijn tijd nog niet gekomen was; Hij had niet gezegd dat Hij helemaal niet zou gaan. Zijn handelen laat zien dat Hij niet meegaat in de druk om Zichzelf publiekelijk te presenteren. Hij gaat op Zijn eigen, door God bepaalde wijze en tijd.

Hierin zien wij de rust en gehoorzaamheid van Jezus. Hij hoeft Zich niet te bewijzen tegenover Zijn broeders. Hij hoeft niet door zichtbaarheid Zijn gelijk te halen. Hij kent Zijn opdracht en wacht op het juiste moment. Zijn verborgen gaan betekent niet dat Hij Zijn zending opgeeft. Het betekent dat Hij Zich niet laat gebruiken voor menselijke verwachtingen.

Voor ons is dit een spiegel. Hoe vaak willen wij dat iets onmiddellijk gebeurt? Wij kunnen druk ervaren om onszelf te presenteren, onze mening te laten gelden of snel resultaat te boeken. Ook in kerkelijk en maatschappelijk werk kan de vraag naar zichtbaarheid sterker worden dan de vraag of iets werkelijk gehoorzaam is aan God. Dit gedeelte roept ons op om niet alleen te vragen wat effectief of aantrekkelijk lijkt, maar ook wat past bij Gods wil.

Tegelijk mogen wij ons afvragen hoe wij reageren wanneer Jezus niet aan onze verwachtingen voldoet. De broeders wilden een zichtbare Jezus die indruk zou maken. Maar Jezus laat Zich niet voorschrijven hoe Hij moet handelen. Geloof betekent daarom niet dat Jezus onze plannen uitvoert. Het betekent dat wij leren vertrouwen op Hem, ook wanneer Zijn weg verborgen lijkt en Zijn tijd anders is dan wij wensen.

De kern van dit gedeelte is niet dat wij onszelf beter moeten beheersen. De kern is Jezus Zelf. Hij blijft gehoorzaam, ook wanneer Hij wordt miskend. Hij spreekt de waarheid, ook wanneer die haat oproept. Hij laat Zich niet opjagen en ook niet tegenhouden door menselijke druk. Zijn leven staat onder Gods bestuur. Wie Hem volgt, wordt geroepen om niet de erkenning van de wereld te zoeken, maar trouw te zijn aan de waarheid en te leren wachten op Gods tijd.

Vragen

1. Waarom bleef Jezus in Galiléa en wat zegt dat over Zijn manier van handelen?
2. Welke verwachting hadden de broeders van Jezus wanneer Hij naar Judéa zou gaan?
3. Wat laat vers 5 zien over het verschil tussen nabijheid tot Jezus en geloof in Hem?
4. Wat bedoelt Jezus met het verschil tussen Zijn tijd en de tijd van Zijn broeders?
5. Waarom haat de wereld Jezus volgens Zijn eigen woorden?
6. Hoe verklaart vers 10 dat Jezus toch naar het feest ging, terwijl Hij eerst zei dat Hij nog niet ging?
7. Waarin herkent u de druk om uzelf zichtbaar te maken of uw gelijk te bewijzen?
8. Wat betekent het concreet om in uw omstandigheden meer op Gods tijd te vertrouwen?